

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

P/11/094
LPO-4101-28-03/2011

Poznań, 13 stycznia 2012 r.

**Pan
Piotr Florek
Wojewoda Wielkopolski**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 roku Nr 85, poz. 937 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu w zakresie funkcjonowania ratownictwa medycznego, w latach 2009-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia wykonanie zadań dotyczących systemu ratownictwa medycznego w kontrolowanym zakresie.

1. Służby Pana Wojewody odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu ratownictwa medycznego, prawidłowo wykonały zadania związane ze sporządzeniem oraz aktualizacją wojewódzkiego planu działania systemu ratownictwa medycznego, a także uzgodniły elementy planu z dyrektorem Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia i wszystkimi służbami na terenie województwa wielkopolskiego ustawowo powołanymi do niesienia pomocy w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Plan ten zawierał informacje wymagane ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹.

¹ Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

W rejestrze społecznych jednostek ratowniczych współpracujących z systemem, prowadzonym przez Pana Wojewodę zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 3 ww. ustawy, zarejestrowane zostały (wg stanu z września 2011 r.) 384 takie jednostki. W ustawowym terminie służby Pana Wojewody przekazywały dane z tego rejestru do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

NIK zwraca uwagę na fakt, że Pan Wojewoda nie korzystał z uprawnienia określonego w art. 31 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, polegającego na kontrolowaniu gotowości operacyjnej zarejestrowanych jednostek oraz dysponowania przez te jednostki odpowiednio wykwalifikowanymi ratownikami oraz niezbędnymi środkami łączności.

Pan Wojewoda nie korzystał także z przysługujących uprawnień nadzorczych dotyczących działalności 15 podmiotów prowadzących na terenie województwa wielkopolskiego szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (art. 31 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy). Pomimo zatwierdzenia tym podmiotom programów kursów, nie kontrolowano ich jakości, a także kwalifikacji kadry dydaktycznej. Uprawnienie w tym zakresie określone zostało w ustępie 1 pkt 3 przywołanego przepisu. Dopiero w trakcie kontroli NIK, uzyskano informacje m. in. o liczbie kursów przeprowadzonych przez te podmioty, liczbie osób uczestniczących w kursach, a także o liczbie wydanych zaświadczeń o uzyskaniu tytułu ratownika.

Służby Pana Wojewody zrealizowały natomiast wszystkie zaplanowane kontrole dysponentów zespołów ratownictwa medycznego (ZRM), działających na obszarze województwa wielkopolskiego. Wyniki tych kontroli, którymi w latach 2009-2011 objęto od 6% do 10% dysponentów wskazują, w ocenie NIK, na potrzebę zwiększenia ich liczby. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należało bowiem wykorzystywanie ZRM do zadań niezwiązanych z wykonywaniem medycznych czynności ratunkowych, brak wymaganego składu osobowego ZRM oraz przekroczenia maksymalnego czasu dotarcia ZRM do miejsc zdarzeń.

Działając na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego², Pan Wojewoda utworzył Wojewódzkie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Poznaniu (WCPR). Docelowe uruchomienie WCPR, pozostającego w trakcie kontroli NIK w organizacji, nastąpi jednak dopiero po wdrożeniu Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego.

2. Pan Wojewoda w ustawowym terminie oraz zgodnie z wojewódzkim planem działania systemu ratownictwa medycznego przedstawił Ministrowi Zdrowia założenia dotyczące finansowania 114 ZRM w latach 2009-2011. W wyniku realizacji wniosku pokontrolnego NIK, skierowanego do pana Wojewody

² Dz. U. z 2009 r. Nr 130, poz. 1073

po kontroli wykonania w 2009 r. budżetu państwa, w kolejnych aneksach do porozumienia zawartego z dyrektorem Wielkopolskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia (w sprawie przeprowadzenia postępowania o zawarcie umów z dysponentami ZRM, zawieranie, rozliczanie i kontrole wykonania tych umów), określone zostały m. in. wysokość należnej dotacji oraz termin jej wykorzystania, a także termin i sposób jej rozliczenia – stosownie do postanowień ustawy o państwowym ratownictwie medycznym i o finansach publicznych.

Wydatki związane z finansowaniem zadań ZRM w latach 2009-2010 były niższe (odpowiednio o 1.336.560 zł i o 1.587.484 zł) od kwot dotacji celowych zaplanowanych w budżecie Pana Wojewody. NIK zwraca uwagę na to, że pomimo spadku kosztów medycznych czynności ratunkowych, wykonywanych przez ZRM (ze 137,1 mln zł w roku 2009, do 135,6 mln. zł w roku 2010), wysokość dotacji na ten cel na 2011 r. zaplanowana została w kwocie 140 mln. zł, co spowodowało po raz kolejny nadmiar środków dotacji celowej w stosunku do faktycznego zapotrzebowania. W ocenie NIK, świadczy to o konieczności zracjonalizowania kalkulacji tych kosztów w przyszłości.

W sytuacji nadmiaru dotacji celowych zaplanowanych w budżecie Pana Wojewody na zadania ZRM w latach 2009-2011, wprowadzane były zmiany w planie wydatków działu 851, rozdziału 85141 (Ratownictwo medyczne). Dwie zmiany, wprowadzone zarządzeniami Pana Wojewody w dniach 22 października 2010 r. oraz 11 października 2011 r., polegały na zmniejszeniu zaplanowanej dotacji celowej w § 2840³ o kwoty odpowiednio 285 tys. zł i 500 tys. zł i zwiększeniu o te kwoty wydatków w §§ 4300⁴ i 4210⁵ (z przeznaczeniem na wdrożenie aplikacji dyspozytorskiej w pięciu punktach odbioru numeru alarmowego 999 oraz zakup dla ZRM igieł do wkłuć doszpikowych). W ocenie NIK, wprowadzone przez Pana Wojewodę zmiany w sposobie wydatkowania środków dotacji celowej nie znajdują uzasadnienia w ustawie o państwowym ratownictwie medycznym. Środki dotacji celowej przeznaczonej na finansowanie umów z dysponentami ZRM Pan Wojewoda, zgodnie z art. 49 ust. 3 tej ustawy przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia. Natomiast na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy Pan Wojewoda mógł finansować lub dofinansować jedynie nakłady na inwestycje związane z działalnością ZRM (w liczbie właściwej dla zapewnienia parametrów czasu dotarcia na miejsce zdarzenia).

³ Dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych

⁴ Zakup usług pozostałych

⁵ Zakup materiałów i wyposażenia

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1 wzmocnienie nadzoru nad jednostkami współpracującymi z systemem ratownictwa medycznego w województwie wielkopolskim oraz podmiotami prowadzącymi szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy,
- 2 rozważenie zwiększenia liczby kontroli dot. funkcjonowania zespołów ratownictwa medycznego wchodzących w skład systemu ratownictwa medycznego w województwie wielkopolskim,
- 3 zrationalizowanie kalkulacji kosztów finansowania zespołów ratownictwa medycznego, przedstawianych Ministrowi Zdrowia,
- 4 zapewnienie wykorzystywania środków dotacji celowej przeznaczonej na zadania ratownictwa medycznego w sposób zgodny z ustawą o państwowym ratownictwie medycznym.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.